

MANTERE, SAMI: Leikkauksen jälkeinen eteisvärinä sydänleikatuilla 3 kuukauden seurannassa

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 23 s.

Sisätautioppi, kardiologia

Helmikuu 2017

Tutkimuksen aiheena on leikkauksen jälkeisen eteisvärinän (POAF) ilmaantuminen sydänleikatuilla potilailla. Projektissa tutkittiin eteisvärinän ilmaantuvuutta sairaalahoitajaksolla sekä 3 kuukauden seurantajakson aikana ja selvitettiin eteisvärinän ilmaantumista suhteessa kliinisiin riskitekijöihin. Tuloksia tullaan hyödyntämään uusien tutkimusasetelmien luomisessa CAREBANK-konsortiotutkimuksen sisällä.

Eteisvärinä on yleinen sydänleikkauksen jälkeinen komplikaatio. Arviolta 30-50 % potilaista leikkaustyyppistä riippuen saavat eteisvärinän seurannassa ja altistuvat sen aiheuttamille komplikaatioille. Ennaltaehkäisyyn pyrkiviä tutkimuksia on käynnissä, mutta tiedot POAF:n pitkäaikaisilmaantuvuudesta ovat puutteelliset ja varsinaisia käytäntöjä riskinarvioimiseksi tai seulontaan ei ole vakiintunut.

Aineisto koostui 89 sydänleikatusta potilaasta, joista 15 suljettiin pois analyysistä aiemmin todetun eteisvärinän vuoksi. Otoksen 74 potilasta analysoitiin eteisvärinän ilmaantuvuuden, kliinisten riskitekijöiden ja rytmihäiriötuntemusten suhteen. Eteisvärinän ilmaantuvuus sairaalahoitajaksolla ja 3 kuukauden seurannassa havainnoitiin erikseen ja näiden keskinäistä riskiä arvioitiin. Aineisto kerättiin potilastietojärjestelmän kertomusten, alkuhaastattelun sekä 3 kuukauden kontrollipuhelinsoiton perusteella.

Tulosten mukaan 31,1 % potilaista sai uuden eteisvärinäkohtauksen 3 kuukauden seurantajakson loppuun mennessä. 29,7 % potilaista saivat eteisvärinän indeksihoitajaksolla. Heistä edelleen 40,9 %:lla todennettiin uusi eteisvärinäkohtaus seuranta-aikana indeksihoitajakson jälkeen. Potilaista, joilla eteisvärinää ei todettu indeksihoitajakson aikana, vain 1,9 %:llä todettiin eteisvärinä seurannassa. Riski (OR) saada eteisvärinä uudelleen indeksihoitajakson jälkeen oli 35,308-kertainen (95 % luottamusväli 4,097—304,283, $P=0,001$) verrattuna sinusrytmissä olleisiin potilaisiin. Oireetonta eteisvärinää havaittiin seurantajaksolla 4,1 %:lla potilaista. Rytmihäiriöitä koki 39,2 % potilaista ja heistä edelleen 24,1 %:lla todennettiin eteisvärinä. Eteisvärinän yhteydet kliinisiin riskitekijöihin jäivät tilastollisesti merkityksettömiksi. Tulokset osoittavat POAF-seulontatarpeen. Indeksihoitajaksolla eteisvärinäkohtauksen saavat potilaat sekä rytmihäiriöitä kokevat potilaat kuuluvat riskiryhmään, jonka vuoksi tätä populaatiota tulisi seuloa intensiivisesti mahdollisen eteisvärinän havaitsemiseksi. Opportunistinen seulonnan teho on riittämätön.

Avainsanat: eteisvärinä, sydänkirurgia, postoperatiivinen, POAF